

C/13/606400 / KG ZA 16-437 MvdV/EB
6 juni 2016

7

ontslagen van rechtsvervolging omdat een veroordeling wegens overtreding van artikel 137e Sr (het verbod op discriminatie, belediging en aanzetten tot haat en geweld) in strijd zou komen met de vrijheid van meningsuiting (ECLI:NL:RBAMS:2014:7866). Een veroordeling was volgens de rechtbank niet nodig ter bescherming van de rechten van derden in een democratische samenleving en zou daarmee niet voldoen aan de in het EVRM gestelde eisen van subsidiariteit en proportionaliteit. Van belang voor deze uitspraak is onder meer geweest dat van de inhoud van Mein Kampf op eenvoudige wijze kennis kan worden genomen via internet, hetzij door het downloaden van de tekst, hetzij door het aankopen van het boek via bijvoorbeeld Amazon.com, en dat het boek bovendien ook te lezen is in Nederlandse bibliotheken en vrij verkrijgbaar in diverse omliggende landen. Dit vonnis is in hoger beroep bekrachtigd (ECLI:NL:GHAMS:2016:299). Uit de rechtspraak (NJ 1986, 30: Rechtbank Alkmaar, 15 oktober 1985, nr. 61593, NJ 1988, 300: Hoge Raad, 22 september 1987, nr. 81648 en ECLI:NL:GHARN:2012:BY2774) blijkt verder dat voorwerpen met nazisymbolen op zichzelf niet per definitie voorwerpen zijn waarin een uitlating als bedoeld in artikel 137e Sr is vervat, maar dat het van de omstandigheden van het geval zal afhangen of verkoop van die voorwerpen tot overtreding van dat artikel leidt. Als omstandigheden zijn onder meer genoemd de bestemming van het voorwerp en het doel waartoe de voorwerpen worden verspreid. Het gerechtshof Amsterdam en de Hoge Raad hebben geoordeeld dat het ten verkoop in voorraad hebben voor verzamelaars van militaire curiosa de voorwerpen met nazisymbolen nog niet tot verboden voorwerpen maakt.

Samenvatting

4.13. Het voorgaande kan als volgt worden samengevat:

- de militariabeurs in Houten is niet verboden. Door de gemeente Houten is een exploitatievergunning verleend. Voor de beurs in Huizen is de vergunning in 2015 ingetrokken.
- dat Graaff op de beurs te Huizen is mishandeld is vooralsnog niet aannemelijk, wel dat hij van die mishandeling aangifte heeft gedaan;
- Koelewaard, die kan worden aangemerkt als 'neonazi', mag de beurs bezoeken zolang hij zich aan de regels houdt. Koelewaard heeft op het parkeerterrein van de beurs in Houten geflyerd voor de NVU;
- op de beurs in Houten worden voorwerpen uit het Derde Rijk te koop aangeboden, waaronder dolken met nazisymbolen. Dit is niet zonder meer strafbaar, maar of het altijd legaal is, is evenmin duidelijk.

4.14. Om te kunnen beoordelen of sprake is van onrechtmatige uitlatingen dienen – als hiervoor onder 4.3 is weergegeven – de belangen van partijen te worden afgewogen. Omstandigheden die daarbij een rol kunnen spelen zijn onder andere de aard van de uitlatingen (impliciet af te leiden) verdenkingen en de ernst van de te verwachten gevolgen voor degene op wie die verdenkingen betrekking hebben, de ernst – gezien vanuit het algemeen belang – van de misstand die de publicatie aan de

C/13/606400 / KG ZA 16-437 MvdV/EB
6 juni 2016

8

kaak beoogt te stellen en de mate waarin ten tijde van de publicatie de verdenkingen steun vonden in het toen beschikbare feitenmateriaal.

4.15. Vrolings vordert de verwijdering van publicaties van Graaff waarmee 'Vrolings of de beurs in verband wordt gebracht met strafbare feiten of nationaalsocialisme'.

Voorop staat dat er geen aanwijzingen zijn dat Vrolings en/of de door hem georganiseerde militariabeurs in Houten sympathiseert met het neonazistisch gedachtengoed. Voor zover Vrolings heeft willen betogen dat Graaff deze indruk met zijn uitlatingen heeft gewekt gaat zijn standpunt niet op. Uit de door Vrolings in het geding gebrachte publicaties is de gewekte suggestie van sympathie met het neonazisme niet voldoende duidelijk af te leiden. Graaff heeft bovendien op de zitting verklaard dat hij er niet vanuit gaat dat Vrolings neonazistische sympathieën heeft, en dat het hem niet om Vrolings te doen is, maar om de handel in 'nazivoorwerpen' die hij wil aanpakken.

4.16. Voorts is uitgangspunt dat onvoldoende aannemelijk is dat Vrolings, al dan niet als organisator van de beurs, strafbare feiten pleegt of dat op de beurs door anderen strafbare feiten worden gepleegd. Voor zover Vrolings stelt dat Graaff dit (impliciet) in zijn publicaties beweert, en die uitlatingen van Graaff inderdaad die indruk kunnen wekken, is dit onterecht. Dit levert echter geen onrechtmatigheid jegens Vrolings op. Weliswaar is Graaff in zijn uitlatingen ongenueanceerd en door zijn woordkeuze tendentius, maar die ruimte komt hem toe. Zijn uitlatingen vinden bovendien enige steun in de feiten, zoals hiervoor onder 4.13 is samengevat. De handel in voorwerpen met nazisymbolen mag dan wel niet bij voorbaat strafbaar zijn, geheel onomstreden is het evenmin. De beurs te Houten is niet verboden, maar in het verleden is er wel 'gedoe' over een vergelijkbare beurs geweest zodat de aanduiding 'verboden beurs' enigszins de lading dekt. De mishandeling van Graaff is niet aannemelijk, maar de aangifte daarvan wel. Dat Graaff zijn 'mishandeling' aan de orde stelt overschrijdt geen grenzen.

Graaff moet ruimte worden gegund om op zijn manier actie te voeren tegen – in zijn ogen – een misstand. Daarbij is overdrijving toegestaan om de aandacht van de lezer te trekken. Verder speelt mee dat de uitlatingen zijn gedaan in - niet zeer gezaghebbende - media met een beperkt lezerspubliek. Dat de belangen van Vrolings door de uitlatingen onaanvaardbaar in het gedrang zijn gekomen is voorshands niet aannemelijk. Dat de reputatie van Vrolings als persoon, of zijn exploitatie van de beurs substantiële schade heeft ondervonden is niet concreet toegelicht. Dat Vrolings als leraar geen baan meer kan vinden is evenmin voldoende met stukken onderbouwd. De vordering onder i) en iii) zal worden afgewezen

4.17. De vordering onder ii) is gericht op toekomstige uitlatingen en zal eveneens worden afgewezen omdat toewijzing neerkomt op preventieve censuur. Of in de toekomst onrechtmatige uitlatingen worden gedaan door Graaff zal op basis van het dan aanwezige feitencomplex moeten worden beoordeeld.

C/13/606400 / KG ZA 16-437 MvdV/EB
6 juni 2016

9

De portretfoto

4.18. Bij zijn publicatie "Handelaren in nazispullen starten proces tegen critici" heeft Graaff een portretfoto van Vrolings geplaatst. De foto is niet in opdracht of ten behoeve van Vrolings gemaakt. Openbaarmaking daarvan is dan ook niet geoorloofd voor zover een redelijk belang van de geportretteerde zich verzet tegen openbaarmaking (artikel 21 Auteurswet). De vraag of de geportretteerde een zodanig redelijk belang heeft, dient te worden beantwoord aan de hand van een belangenafweging waarbij alle omstandigheden van het geval dienen te worden betrokken.

Het belang van Graaff bij publicatie van de foto is beperkt te noemen. Hij heeft als reden voor de publicatie gegeven dat het hem logisch leek om bij een artikel over de beurs een foto te plaatsen van de organisator ervan. Dat belang legt het af tegen het belang van Vrolings bij eerbiediging van zijn privacy. Overigens is de plaatsing van de foto niet goed te rijmen met de stelling van Graaff dat hij geen actie voert tegen de persoon Vrolings, maar tegen de beurs. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter verzet een redelijk belang van Vrolings zich tegen openbaarmaking van zijn portret in de context van het artikel. Graaff heeft niet betwist dat hij de beheerder van deze website is. Hij zal dan ook worden veroordeeld dit artikel, inclusief de foto, binnen een week na betekening van het vonnis van de site te verwijderen. Graaff heeft ook niet betwist dat de foto van Vrolings ook, in dezelfde context, terug te vinden is op de websites www.fpmedia.tk en www.nieuws-wo2.nl. Evenmin heeft hij betwist dat die websites onder zijn beheer staan. Ook van die sites zal Graaff de foto moeten verwijderen, binnen dezelfde termijn van een week. De gevorderde dwangsom zal worden gematigd en gemaximeerd als in de beslissing vermeld.

4.19. Het onder vi) gevorderde voorschot op schadevergoeding zal worden afgewezen, nu Vrolings zijn schadevordering onvoldoende heeft toegelicht.

4.20. Nu partijen over en weer op enig punt in het debat in het ongelijk zijn gesteld, zullen de proceskosten tussen hen worden gecompenseerd als na te melden.

5. De beslissing

De voorzieningenrechter

5.1. veroordeelt Graaff om binnen een week na betekening van dit vonnis de foto van Vrolings te verwijderen van de websites www.wo2.sharepoint.com, www.fpmedia.tk en www.nieuws-wo2.nl,

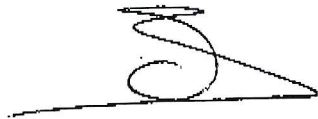
5.2. veroordeelt Graaff om aan Vrolings een dwangsom te betalen van € 500,00 voor iedere dag of gedeelte daarvan dat hij niet voldoet aan de onder 5.1 uitgesproken veroordeling, tot een maximum van € 5.000,00 is bereikt,

C/13/606400 / KG ZA 16-437 MvdV/EB
6 juni 2016

10

-
- 5.3. verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad,
 - 5.4. compenseert de proceskosten tussen partijen, in die zin dat iedere partij de eigen kosten draagt,
 - 5.5. wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. M.W. van der Veen, voorzieningenrechter, bijgestaan door mr. E. van Bennekom, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 6 juni 2016.

UITGEGEVEN VOOR GROBSE.
De griffier van de
Rechtbank Amsterdam

